

ỨNG DỤNG TIẾN BỘ KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ PHỤC VỤ PHÁT TRIỂN KINH TẾ - XÃ HỘI Ở HUYỆN LỆ THỦY

LƯU VĂN LỘC

Trung tâm Tin học và Thông tin KH&CN

Xác định đúng vai trò và tầm quan trọng của khoa học và công nghệ trong thực tiễn sản xuất và đời sống, trong những năm qua, huyện Lệ Thủy đã chú trọng ứng dụng các thành tựu khoa học và công nghệ vào sản xuất trên nhiều lĩnh vực như: Nông, lâm, thủy sản; công nghiệp - tiểu thủ công nghiệp, ngành nghề truyền thống...

Trong lĩnh vực sản xuất nông - lâm - thủy sản, huyện đã triển khai nhiều mô hình, dự án ứng dụng tiến bộ khoa học và công nghệ, chú trọng đến việc đưa nhiều giống cây trồng, vật nuôi mới có năng suất, chất lượng, phù hợp với điều kiện khí hậu thời tiết, thổ nhưỡng trên địa bàn. Kịp thời chỉ đạo các địa phương và nhân dân tích cực ứng dụng các tiến bộ kỹ thuật, đưa giống lúa mới có năng suất, chất lượng cao vào sản xuất như IR353 - 66, P6, XT28, HT1, PC6, QX4, DP211, P290... Thực hiện thí điểm cánh đồng mẫu lớn trong vụ Đông Xuân tại xã Phong Thủy với diện tích 80 ha, năng suất lúa đạt hơn 75 tạ/ha. Trong năm 2013, các địa phương trong huyện đã sử dụng trên 600 tấn giống lúa xác nhận kỹ thuật và tiến bộ kỹ thuật, chiếm 70% lượng giống gieo cấy của huyện, trong đó giống chất lượng cao chiếm 37%. Các loại cây trồng khác đã có sự chuyển đổi theo hướng mở rộng diện tích và nâng cao chất lượng. Nhiều đối tượng cây mới được đưa vào sản xuất.

Mô hình cây thanh long ruột đỏ được xây dựng thử nghiệm ở xã Cam Thủy bước đầu khẳng định tính phù hợp trên vùng đất cát. Cây phát triển tốt, quả sai. Không chỉ trồng thanh long thương phẩm, nhiều hộ gia đình đã biết ứng dụng khoa học kỹ thuật sản xuất được cây giống nhằm phục vụ nhu cầu giống tại chỗ.

Chăn nuôi gia súc, gia cầm từng bước chuyển dần theo hướng nâng cao chất lượng, giá trị và chăn nuôi tập trung theo mô hình trang trại, gia trại. Chú trọng cải thiện và nâng cao chất lượng giống vật nuôi như thực hiện tốt công tác thụ tinh nhân tạo bò, tỷ lệ bò lai đạt gần 40%, phát triển đàn lợn ngoại thuần ở các trang trại, tiếp tục

đưa vào sản xuất những giống gia cầm có năng suất chất lượng cao... Năm 2013 tổng đàn gia súc của huyện đạt trên 73 ngàn con; đàn gia cầm gần 680 ngàn con.

Được sự hỗ trợ của Sở Khoa học và Công nghệ Quảng Bình, hộ gia đình ông Đinh Đăng Tuấn ở Hưng Thủy đã thực hiện mô hình "Nuôi thương phẩm và nhân giống bò câu Pháp bằng phương pháp nhốt chuồng", nhằm cung cấp bò câu Pháp thương phẩm và tạo nguồn giống, bổ sung đối tượng vật nuôi mới trên địa bàn huyện. Mô hình đã kết thúc thành công, bước đầu mang lại hiệu quả kinh tế, góp phần tăng thu nhập cho hộ gia đình. Từ kết quả đó, ông Đinh Đăng Tuấn tiếp tục duy trì và phát triển đàn bò câu. Hiện tại, trang trại của ông có hơn 150 cặp bò câu sinh sản, vừa cung cấp bò câu thương phẩm, vừa cung cấp giống cho bà con trong vùng.

Trong phát triển nuôi trồng thủy sản, huyện Lệ Thủy đã tăng cường công tác chỉ đạo, hướng dẫn nông dân đầu tư nâng cấp ao hồ, khoanh ô, khoanh vùng, đảm bảo chủ động nước để nuôi cá, chú trọng đầu tư thâm canh, đa dạng hóa con nuôi, nhất là các loại thủy sản có giá trị như cá chim trắng, cá rô phi đơn tính, cá chép, cá mè, cá lóc, ếch, tôm các loại; phát triển sản xuất giống thủy sản trên địa bàn để chủ động nguồn giống.

Trang trại ông Nguyễn Đăng Hùng được xây dựng trên diện tích 1ha đồi cát ở Thôn Tân Phong, xã Cam Thủy với các đối tượng nuôi là lợn, ếch, cá giống các loại. Trong đó ông chú trọng đầu tư xây dựng hệ thống ao hồ kiên cố, đúng quy trình kỹ thuật, lắp đặt hệ thống cấp nước và thoát nước đồng bộ để nuôi các loại cá giống như cá trê phi, cá rô đầu vuông, cá lóc, cá trắm, cá mè, cá rô phi dòng Gift... Nhờ nắm bắt được quy trình kỹ thuật thông qua các lớp tập huấn cũng như học hỏi kinh nghiệm và cải tiến quy trình nuôi phù hợp môi trường Quảng Bình nên cá giống ở trang trại của ông phát triển mạnh, chất lượng đảm bảo. Hàng năm, ông sản xuất được hàng chục triệu cá giống các loại cung cấp cho

nông dân trong tỉnh và một số tỉnh lân cận như Hà Tĩnh, Quảng Trị. Đàn ếch giống của ông với hơn 1.000 cặp bố mẹ gồm giống ếch Thái Lan và ếch bò Nam Mỹ. Nhờ có quy trình nuôi hợp lý, đảm bảo kỹ thuật nên hàng năm, lượng ếch giống ông sản xuất được trên 1 triệu con. Nguồn ếch giống không chỉ cung cấp cho bà con trên địa bàn tỉnh mà còn được một số nơi chấp nhận như Thanh Hóa, Hà Nội. Trang trại cá giống của ông mang lại lợi nhuận lớn cho gia đình ông và giải quyết nhiều việc làm cho bà con trong xã với thu nhập cao và ổn định.

Thực hiện chính sách khuyến công, huyện Lệ Thủy đã đẩy mạnh hoạt động ứng dụng tiến bộ khoa học và công nghệ trong lĩnh vực công nghiệp và tiểu thủ công nghiệp, xây dựng. Nhiều mô hình ứng dụng tiến bộ khoa học và công nghệ được triển khai. Quan tâm đến bảo tồn và phát triển nghề truyền thống, phát triển tiểu thủ công nghiệp theo hướng nâng cao chất lượng và hiệu quả trên cơ sở ứng dụng khoa học kỹ thuật tiên tiến, tận dụng được nguyên liệu sẵn có, các loại phụ phẩm trong nông nghiệp như sản xuất củi trấu, sản xuất chiếu cói, vật liệu xây dựng... Làng chiếu cói An Xá, xã Lộc Thủy là một trong những làng nghề có truyền thống lâu đời của huyện. Với chủ trương vừa bảo tồn được nghề truyền thống vừa mang lại hiệu quả sản xuất, nâng cao chất lượng sản phẩm, HTX chiếu cói An Xá đã đầu tư lắp đặt dây chuyền sản xuất chiếu bằng máy. Nhờ đó, năng suất sản xuất tăng gấp 5 lần so với dệt thủ công, chất lượng và hiệu quả được nâng lên rõ rệt.

Nhằm hướng tới một nền sản xuất sạch và bền vững, chú trọng đến công tác bảo vệ môi trường, Công ty TNHH Nhật Long ở xã Sơn Thủy đã triển khai xây dựng mô hình sản xuất ngói xi măng phủ sơn chống thấm với các thiết bị máy móc hiện đại, đồng bộ như: máy sản xuất ngói TPC 1500 tự động, máy ép RLS-3000, giàn bảo dưỡng, nhà kho, máy phun sơn... Ngói xi măng phủ sơn chống thấm được sản xuất bằng công nghệ không nung, nguyên liệu chính là xi măng, cát và phụ gia, với nhiều ưu điểm là: không dùng nguyên liệu đất sét, không đốt bằng than, củi... vì vậy tiết kiệm được nhiên liệu và giảm thiểu tác động môi trường. Bên cạnh đó, tấm lợp không nung còn có tính năng vượt trội như: phẳng, nhẹ, kín, màu sắc phong phú, chống được rêu mốc, cách nhiệt tốt, chi phí sản xuất thấp, giá thành hạ. Trong thời gian tới, Công ty tiếp tục cải tiến công nghệ, nâng cao chất lượng sản phẩm để khẳng định thương

hiệu trên thị trường trong và ngoài tỉnh.

Có thể nói, hoạt động ứng dụng tiến bộ khoa học và công nghệ đã góp phần đáng kể trong việc đưa năng suất, chất lượng sản phẩm trong sản xuất và đời sống ở Lệ Thủy phát triển mạnh. Thúc đẩy quá trình phát triển kinh tế xã hội, chuyển dịch cơ cấu kinh tế theo hướng CNH, HĐH. Bình quân 3 năm, từ 2011 đến 2013, tốc độ tăng trưởng kinh tế của huyện đạt trên 9%; giá trị sản xuất nông - lâm - thủy sản tăng trên 5%; công nghiệp, tiểu thủ công nghiệp - xây dựng tăng trên 10%; dịch vụ tăng trên 12%... đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân được nâng lên đáng kể.

Ứng dụng tiến bộ khoa học và công nghệ được coi là động lực trực tiếp của phát triển kinh tế - xã hội, góp phần đưa nhanh các tiến bộ kỹ thuật vào sản xuất và đời sống, tạo ra những bước đột phá về năng suất, chất lượng. Với một huyện có nhiều tiềm năng và thế mạnh về phát triển kinh tế toàn diện như Lệ Thủy, việc tăng cường hơn nữa công tác ứng dụng tiến bộ kỹ thuật, chuyển giao khoa học và công nghệ chắc chắn sẽ thúc đẩy mạnh mẽ quá trình phát triển kinh tế - xã hội ở địa phương